FA-403 Medicatiebegeleiding toets 1 27 oktober 2011

Tijd: 9.00-10.00

Totaal aantal pagina's: 6

Totaal aantal vragen: 9

Totaal aantal punten: 55

5 punten per deelvraag, tenzij anders vermeld

Nota bene!

- Het is tijdens de toets niet toegestaan om gebruik te maken van naslagwerken en eigen aantekeningen.
- Motiveer altijd je antwoord, ook als het niet nadrukkelijk in de vraag vermeld staat.
- Antwoord kort en bondig, maar wees volledig! Het is niet nodig je antwoorden in 'patiëntentaal' te geven. Je mag dus jargon gebruiken, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld.
- Beantwoord de vragen op de stippellijn. Gebruik de achterzijde van het tentamenvel, als de ruimte op de stippellijn niet voldoende is.
- Schrijf op elk vel je naam en je collegekaartnummer!! De vragen worden namelijk door verschillende docenten nagekeken.

Naam:

Collegekaartnummer: Tafelnummer:

DWVraag:

Een patiënte van 70 jaar komt voor de tweede keer alendronaat (Fosamax®) ophalen in de apotheek. Zij geeft aan eigenlijk geen klachten te hebben en vraagt wanneer ze effect van het middel kan verwachten. Tevens vraagt ze hoe het middel nu moet worden ingenomen.

Wat leg je mevrouw uit? Licht je antwoord toe.

Antwoord:

De tabletten direct na het opstaan in hun geheel uitsluitend met een vol glas leidingwater innemen tenminste een half uur voor het eerste eten of drinken of de eerste geneesmiddelen van die dag. Na inname niet gaan liggen, tenzij ze gegeten heeft en het langer dan 30 min na inname van de tabletten is. Dit om beschadiging van de slokdarm tegen te gaan.

Van de werking/ het effect merkt u niets, u heeft alleen minder kans op botbreuken.

Vraag:

De heer De Groot (75 jaar) krijgt een recept van de tandarts voor ibuprofen 3 x daags 600 mg. In de medicatiehistorie van deze patiënt zie je dat hij eveneens diclofenac 3 x daags 50 mg gebruikt. Meneer De Groot geeft aan dat hij diclofenac krijgt voor reumatische pijn, en nu ibuprofen voor kiespijn.

Hij is van mening dat hij gewoon beide pijnstillers moet gebruiken. Hij vraagt hoeveel tijd er tussen de inname van ibuprofen en diclofenac moet zitten. Wat antwoord je?

Licht je antwoord toe.

Antwoord:

Bij gelijktijdig innemen van beide middelen neemt de kans op bijwerkingen, zoals maagdarmklachten toe. Het is niet de bedoeling dat meneer De Groot beide pijnstillers gaat gebruiken. Diclofenac werkt ook bij spierpijn, dus diclofenac handhaven eventueel paracetamol erbij.

Vraag:

Een mevrouw belt om 16.15 uur op met de mededeling dat zij de tweede pil van een nieuwe strip vandaag vergeten is. Normaal neemt zij de pil (Microgynon 30®) iedere dag om 8 uur ’s ochtends in.

a.) Welk advies geef je? Motiveer je antwoord.

b.) Tevens vertelt de mevrouw dat ze binnenkort op vakantie gaat en haar menstruatie wil uitstellen. Vroeger kreeg ze er speciale tabletjes voor van de huisarts. Kan dat nu weer?

Antwoord:

a.) De pil direct alsnog innemen. Aangezien mevrouw nog geen 12 uur te laat met innemen is, zijn er geen aanvullende anticonceptiemaatregelen nodig (en anders was dit ook niet nodig geweest aangezien ze maar 1 en niet 2 pillen vergeten is en ze de pil al langer gebruikt).

b.) Om de menstruatie uit te stellen kan mevrouw zonder stopweek doorgaan met een nieuwe pilstrip zoveel dagen als ze wenst

4. Mevrouw Turkmen (1965) heeft diabetes type II en gebruikt hiervoor metformine en insuline. Mevrouw weet dat bij een hypoglykemie onder andere de volgende zes verschijnselen optreden waar ze alert op moet zijn: zweten, trillen, hongergevoel, wazig zien, hartkloppingen en duizeligheid.

a. Mevrouw Turkmen komt vandaag in de apotheek voor het eerst metoprolol retard 1dd 100mg ophalen. De apotheker in opleiding vertelt aan mevrouw Turkmen bij de eerste uitgifte van metoprolol dat door gebruik van metoprolol twee van deze hypoglykemieverschijnselen worden onderdrukt. Welke twee verschijnselen zijn dit en welk advies zal de apotheker in opleiding over de onderdrukking van die twee verschijnselen geven?

De twee verschijnselen die zullen worden onderdrukt door gebruik van de bètablokker metoprolol zijn het trillen en de hartkloppingen.

Het advies is extra alert te zijn op de overige verschijnselen van een hypoglykemie die niet worden onderdrukt, te weten zweten, hongergevoel, wazig zien en duizeligheid.

b. De hypoglykemie die mevrouw Turkmen krijgt, kan maar worden veroorzaakt door één van de twee geneesmiddelen die mevrouw krijgt voor haar diabetes type II. Door welk geneesmiddel (metformine of insuline) kan de hypoglykemie niet worden veroorzaakt? Licht dit toe.

Hypoglykemie kan niet worden veroorzaakt door metformine.

Metformine is een biguanide; biguaniden verbeteren de insulinegevoeligheid. De toename van insulinegevoeligheid op het niveau van de lever (onderdrukking van de glucoseproductie) lijkt hierbij belangrijker dan die op het niveau van de skeletspier (toename van de glucoseopname). Metformine heeft geen invloed op de insulinesecretie en veroorzaakt daardoor geen hypoglykemie [KNMP Kennisbank dec 2011].

5. Geef aan of de volgende stellingen juist of onjuist zijn (omcirkel het juiste antwoord). Geef een toelichting als de stelling onjuist is.

Onjuist / juist Bij acute diarree is het belangrijk om uitdroging te voorkomen door grote hoeveelheden water, thee of appelsap te drinken.

Toelichting Grote hoeveelheden appelsap kunnen juist verergering geven van de diarree door de (grote hoeveelheid) fructose die erin zit.

Onjuist / juist Reizigersdiarree wordt in de meeste gevallen veroorzaakt door de bacterie E. Coli en kan optreden bij wel 50% van de reizigers naar landen met een gebrekkige hygiëne.

Toelichting

Onjuist / juist Loperamidecapsules 2 mg mogen gebruikt worden bij kinderen vanaf 6 jaar omdat bij gebruik bij jongere kinderen een aantal gevallen van darmblokkade (=ileus) is beschreven.

Toelichting Loperamide mag niet gebruikt worden bij kinderen onder de 8 jaar.

6.

Vanwege een recent door de KNMP uitgebrachte melding over het mogelijk optreden van ernstige bijwerkingen bij het UA middel domperidon, is het hele apotheekteam extra alert. Een apothekersassistente vraagt na bij de apotheker of ze in het volgende geval wel goed gehandeld heeft door domperidon af te leveren:

Een mevrouw van 60 jaar met misselijkheidsklachten die verder ijzertabletten, simvastatine en amiodaron gebruikt.

Wat is hierop uw antwoord? Licht toe.

Domperidon had niet afgeleverd mogen worden, vanwege cardiovasc. risico (QT-verlenging) door combinatie amiodaron en domperidon.

Welke niet medicamenteuze adviezen (tenminste 3) hadden aan mevrouw gegeven

kunnen worden?

Geen koolzuurhoudende dranken

Rustig eten

Niet te vet eten

7 Mevrouw de Blaker (63 jaar) vraagt in uw apotheek specifiek om een tube miconazolcrème. Ze geeft aan dat ze last heeft van zwemmerseczeem.

a. Wat levert u af en waarom? Welke gebruiksinstructies geeft u hierbij? (in het antwoord hoeft de dosering niet genoemd te worden).

Aangeven dat terbinafine 1e keus is. Vanwege kortere behandelingsduur en eenmaal daags smeren heeft het de voorkeur boven miconazol.

Gebruiksinstructies: crème dun aanbrengen op en rondom de plekken (die schoon en droog moeten zijn), totdat de symptomen weg zijn (meestal ongeveer 1 week). Daarna handen wassen.

Voordat u het geneesmiddel aflevert, vraagt u aan mevrouw de Blaker of ze verder nog medicijnen gebruikt. Ze geeft haar geboortedatum door en u zoekt haar medicatiehistorie op in het apotheek informatie systeem. Dit is de medicatie die mevrouw chronisch gebruikt:

Metoprololtartraat ret. 200 mg	1d1t
Simvastatine 20 mg	1d1t
Lantus Solostar 300E/3ml (insuline glargine)	Volgens schema
Glimeperide 2 mg	1d1t
Metformine 1000 mg	3d1t
Lisinopril/hydrochloorthiazide 20/12,5 mg	1d1t

b. Verandert dit uw beslissing (vraag a)? Licht toe.

Ja; mevrouw is diabeet. In ieder geval de symptomen van de (door de mevrouw gediagnostiseerde) voetschimmel verder uitvragen en doorverwijzen naar de arts.